

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

24 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco, Liliana Catan,
Ion Guzun,

a judecat în ședința de judecată recursul ordinar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2014, declarat de avocatul Iurie Frunză, în numele inculpatului

*Calugher Alexandru Pavel, născut la
06 iunie 1985, originar și locuitor al s. Susleni, r-nul
Orhei, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale;*

Termenul de examinare a cauzei
în instanța de fond: 17 aprilie – 09 decembrie 2013,
în instanța de apel: 16 ianuarie – 04 februarie 2014,
în instanța de recurs: 06 mai – 24 iunie 2014;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei din 09 decembrie 2013, Calugher Alexandru a fost condamnat în baza art. 201/1 alin. (1), 90 Cod penal la 2 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate pe un termen de probă de 1 an.

2. În fapt, instanța de fond a constatat că la „08.08.2012”, Calugher Alexandru, aflându-se în gospodăria proprie din s. Susleni, r-nul Orhei, în jurul orelor 18.00, în urma unui conflict apărut între el și fosta sa soție Caluger Maria, care locuiește în aceeași gospodărie, intenționat a agresat-o fizic, aplicându-i multiple lovituri cu mâinele și picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzând-i leziuni corporale ușoare.

Instanța a reținut că inculpatul nu a recunoscut vina și a declarat că sunt oficial divorțați, dar locuiesc împreună cu partea vătămată în același apartament, nr. 52, str. Negruzzi, 113, or. Orhei. La 24 iunie 2011, în jurul orelor 20.00, între ei s-a iscat un conflict, însă el nu a lovit-o.

Partea vătămată a declarat că cînd a fost audiată de polițist la urmărirea penală nu a citit declarațiile date, doar le-a semnat. Nu susține ce a declarat la anchetă. La 02 decembrie 2012 în jurul orelor 20:00-21:00 s-a certat cu inculpatul, dar el nu avea nimic în mîină și nu a amenințat-o că o s-o maltrateze. Ceva mai serios nu s-a întîmplat.

Martorul Rață D. a depus declarații similare.

Vina inculpatului este dovedită prin următoarele probe.

Procesul-verbal de consemnare a plîngerii verbale, din 02.12.2012, parvenite de la Calugher Maria, informația de la Ofițerul de gardă adresată pe numele Comisarului CPR Orhei despre agresarea lui Calugher Maria de către Calugher Alexandru, încheierea judecătoriei Orhei din 03.06.2011 despre aplicarea față de Calugher Alexandru măsurilor de protecție pentru victima Calugher Maria, cererea lui Calugher Maria despre recunoașterea în calitate de parte vătămată, raportului de expertiză medico-legală nr. 17/D din 10.01.2013 că Mariei Calugher i-au fost cauzate vătămări corporale ușoare, procesele verbale de confruntare dintre inculpatul Calugher A. și partea vătămată Calugher Maria.

Instanța a calificat acțiunile inculpatului în baza art. 201/1 alin. (1) Cod penal, ca violența în familie, adică acțiunea intenționată, manifestată fizic și verbal, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat suferință fizică și psihică, soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale și sănătății, cu cauzarea prejudiciului moral.

3. Inculpatul a declarat apel, solicitînd casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să fie achitat, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Apelantul a invocat că instanța a dat o apreciere greșită probelor, faptelor și circumstanțelor cauzei, acestea sunt în neconcordanță cu starea de fapt constatată.

Martorul Rață Dumitru a declarat că a plecat din locuința noastră la ora 20.00 și a revenit la 22.30, dar nu a văzut să fi fost bătută fiica lui, adică partea vătămată.

Faptul că partea vătămată și-a schimbat depozițiile, în raport cu cele date la urmărirea penală, invocînd că nu a fost maltrată, urmează să fie apreciate obiectiv în favoarea inculpatului.

Instanța nu a apreciat faptul că partea vătămată, cînd consumă alcool își pierde memoria și se victimizează artificial.

Partea vătămată a căzut a doua zi de pe scara de la nivelul 2 al casei și și-a traumatizat urechea, posibil obținînd și leziunile indicate în raportul de expertiză

În partea descriptivă a sentinței, data presupusei infracțiuni este indicată incorect.

3.1. Partea vătămată la fel a declarat apel, solicitînd casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatul să fie achitat.

Apelanta a indicat că în seara respectivă s-a certat cu inculpatul însă fără careva consecințe.

Poliției a povestit că anterior, în altă zi, ei s-au bătut, dar acel caz nu-i poate fi imputat inculpatului, deoarece ea nu a scris atunci plîngere.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2014, ambele apeluri au fost respinse ca nefondate.

Instanța de apel a constatat că la 02 decembrie 2012, în jurul orei 18:00, inculpatul Calugher Alexandru, aflându-se în gospodăria proprie, situată în s. Susleni, r-nul Orhei, în urma unui conflict apărut între el și fosta sa soție Caluger Maria, care locuiește în aceeași gospodărie, intenționat a agresat-o fizic, aplicându-i multiple lovituri cu mâinile și picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzându-i leziuni corporale ușoare.

La pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul a săvârșit infracțiunea imputată.

Vina lui se dovedește prin declarațiile părții vătămate care a menționat la urmărirea penală că la 02.12.2012, orele 20.00, inculpatul a bătut-o cu pumnii și picioarele, i-a rupt urechea și a mușcat-o de mână.

Martorul Rață Dumitru a declarat că a plecat de la fiică pe la orele 20.00 și a revenit după ea la 22.30, dar nu a văzut să fie ultima bătută.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 17/D din 10.01.2013, părții vătămate i-au fost cauzate vătămări corporale ușoare – comoție cerebrală, edem al țesuturilor moi ale capului, echimoze pe față, antebrațul drept și spate.

5. Avocatul Frunză Iurie a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea hotărârilor adoptate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, din motivul că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Recurentul a specificat că nu poate fi reținut că inculpatul a comis infracțiunea imputată, din moment ce partea vătămată și martorul Rață Dumitru au confirmat contrariul.

A fost pus la baza sentințe de condamnare, declarațiile controversate ale părții vătămate, necoraborându-le cu propriile ei declarații pe tot procesul penal, că între ei ceva serios nu s-a întâmplat, careva prejudicii sau suferințe nu i-au fost cauzate, fiind audiată de polițist nu a citit declarațiile scrise de el, ci doar a semnat.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art.427 alin.(1) pct.6) și 8) Cod de procedură penală.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază, când motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii. Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, dar fără a agrava situația inculpatului.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că ambele instanțe au comis următoarele erori de drept.

În primul rînd, conform art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărîre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. În corespundere cu art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Potrivit art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Conform art. 385 alin. (1) pct. 1) – 4) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvîrșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvîrșită de inculpate, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvîrșirea acestei infracțiuni.

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului sentinței, instanța de fond:

a) nu a apreciat separat fiecare probă din cele administrate pe caz, cum ar fi declarațiile inculpatului și a părții vătămate depuse în cadrul cercetării judecătorești, declarațiile martorului Rața D., din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării;

b) a constatat în fapt că infracțiunea a fost comisă la altă dată decît cea indicată în rechizitoriu – 02.12.2012, adică la “08.08.2012”.

Pe lîngă aceasta nu a soluționat esența divergențelor invocate în sentință că infracțiunea a fost săvîrșită la orele 18.00, în s. Susleni r-nul Orhei, în raport cu declarațiile inculpatului și părții vătămate că ei locuiesc împreună, după divorț, dar în altă locuință – ap. 52 str. Negruzzi 113, or. Orhei și pe 02.12.2012 nu a fost agresată fizic partea vătămată, declarațiile martorului Rața D. că în ziua respectivă s-a aflat cu partea vătămată și inculpat pînă la orele 20.00, apoi cu partea vătămată începînd cu orele 22.30, dar nu a văzut ca ei să fi avut vreun conflict sau că ea să fi fost bătută și cu leziuni corporale, cît și în raport cu vătămările părții vătămate descrise în raportul de expertiză medico-legale și cele indicate la urmărirea penală de partea vătămată că în cadrul conflictului inculpatul ia-r fi traumat urechea;

Prin urmare, instanța de fond nu a judecat fondul cauzei penală în condițiile legii și a adoptat o sentință care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

În al doilea rînd, potrivit art. 414 alin. (1), (2), (5) și (6) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele

nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal. Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date. În corespundere cu jurisprudența națională, chestiunile de fapt și de drept asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sînt dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvîrșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărîrea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei. Potrivit art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

Însă, instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece:

a) nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond și le-a repetat întocmai (*f.d. 99, 129, pct. 2 și 4 din decizie*).

Mai mult, a concluzionat în mod absolut divergent în descriptivul deciziei că prima instanță incorect a indicat data comiterii infracțiunii, apoi că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt ale cauzei, apoi a constatat în fapt, dar fără a rejudeca cauza potrivit regulilor generale, că infracțiunea a fost comisă la data indicată în rechizitoriu, iar în dispozitivul deciziei a indicat că sentința se menține fără modificări (*f.d. 99, 129, pct. 2 și 4 din decizie*);

b) nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apelurile declarate, inclusiv cele reproduse în pct. 3 și 3.1 din prezenta decizie (*f.d. 129*);

c) și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată a instanței de apel și neconsemnate în procesul-verbal, cum ar fi declarațiile martorului Rață D., probele scrise de la f.d. 11, 81, 82 și 94 (*f.d. 124, 129*).

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că instanța de apel nu a judecat apelul procurorului în condițiile legii, deoarece nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și a adoptat o hotărîre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, iar motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii.

Circumstanțele expuse atestă în mod lucid că instanța de apel nu a judecat apelul inculpatului și părții vătămate în condițiile legii, deoarece a adoptat o hotărîre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală instanța de recurs casează total hotărîrea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului declarat, casării totale a deciziei

instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărîre legală și întemeiată

În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Iurie Frunză, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2014, în privința inculpatului Calugher Alexandru Pavel, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, fiind pronunțată la 25 iulie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Liliana Catan

Ion Guzun

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE
DISPOZITIV

24 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco, Liliana Catan,
Ion Guzun,

a judecat în ședința de judecată recursul ordinar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2014, declarat de avocatul Iurie Frunză, în numele inculpatului

*Calugher Alexandru Pavel, născut la
06 iunie 1985, originar și locuitor al s. Susleni, r-nul
Orhei, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.*

În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Iurie Frunză, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2014, în privința inculpatului Calugher Alexandru Pavel, și dispune rejudecarea cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată va fi pronunțată la 15 iulie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Liliana Catan

Ion Guzun